

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

ID 6428

Код, назва спеціальності та освітній рівень	G7 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка (доктор філософії)	Назва освітньої програми	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (2026)
Тип програми	Освітньо-наукова	Мова викладання	Українська
Факультет	Факультет економіки та менеджменту (ФЕМ)	Кафедра	Каф. інформаційної діяльності та соціальних наук (IC)

Викладач/викладачі

Горішна Оксана Мирославівна, доктор філософії, старший викладач, [профіль на порталі "Науковці ТНТУ"](#)

Загальна інформація про дисципліну

Мета курсу	Розкрити базові наукові поняття педагогіки та психології вищої школи в їх внутрішніх зв'язках; поглибити загально-педагогічні та професійно-педагогічні знання; обґрунтувати необхідність інтегрованого підходу до порівняльної педагогіки як цілісного системного утворення. Завдання навчальної дисципліни: методичні: – співвіднести теоретичні знання аспірантів та їхні практичні навички й вміння орієнтуватись у питаннях педагогіки та психології вищої школи, досягти розуміння цілісності, нерозривності та інтегрованості всіх освітніх процесів та їх ролі у професійному становленні особистості; – домогтись формування у аспірантів широкого наукового-педагогічного світогляду та конкретних педагогічних вмінь роботи в освітній системі; – забезпечити глибину, стійкість та надійність професійно необхідних знань, навичок та вмінь з курсу педагогіки та психології вищої школи; – застосовувати в процесі викладання навчального курсу проблемні, інноваційні, пошукові прийоми та засоби як засади методичного забезпечення засвоєння аспірантами педагогіки та психології вищої школи; пізнавальні: – сформувані у аспірантів наукові поняття, що складають предмет, закономірності, зміст та структуру педагогіки та психології вищої школи; знання методологічних засад та світоглядних основ курсу «Основи педагогіки та психології вищої школи»; – виховувати у аспірантів необхідність осмислення структури освітньої системи, її основних компонентів та функціональних можливостей в психологічному аспекті. практичні: – вміти визначати ознаки освітніх систем і психологічних явищ; – досліджувати міжнародний досвід розвитку освіти; – підбирати для дослідження адекватні та надійні методи; володіти цими методами в психолого-педагогічній роботі; – складати психолого-педагогічний аналіз освітніх систем; – сформувані навички та вміння аспірантів використовувати знання з дисципліни в процесі відшукування шляхів запровадження кращих педагогічних надбань людства в практику вищої школи, прогнозування можливих тенденцій розвитку вітчизняної освітньої системи.
Формат курсу	змішаний
Компетентності ОП	--інтегральної: Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. - загальних: ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК3. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій та з дотичних до міждисциплінарних напрямів на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. ЗК11. Здатність організовувати особистий професійний розвиток. - спеціальних (фахових, предметних): СК2. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень. СК4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в галузі автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих

	технологій та міждисциплінарні проекти у суміжних галузях, проявляти лідерство під час їх реалізації. СК6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.
Програмні результати навчання з ОП	РН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. РН9. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері автоматизації та комп'ютерно-інтегрованих технологій, його наукове, навчально-методичне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.
Обсяг курсу	Очна (денна) форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4,5; лекції — 24 год.; практичні заняття — 24 год.; самостійна робота — 87 год.; Заочна форма здобуття освіти: Кількість кредитів ECTS — 4,5; лекції — 4 год.; практичні заняття — 4 год.; самостійна робота — 127 год.;
Ознаки курсу	Рік навчання — 2; семестр — 3; Обов'язкова (для здобувачів інших ОП може бути вибірковою) дисципліна; кількість модулів — 2;
Форма контролю	Поточний контроль: Опитування, доповіді, написання есе, рефератів, виконання наукових проєктів тестування. Підсумковий контроль: екзамен
Компетентності та дисципліни, що є передумовою для вивчення	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Основи педагогіки та психології вищої школи» значно підвищиться, якщо аспірант добре володіє фактологічною базою з суспільствознавчих предметів.
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	Моноблок ARTLINE HOME (2021), проектор Epson EMP-83e (2019), екран Epson ELPSC21, ліцензійне програмне забезпечення Windows 10 Pro UA Office 365 (навчальна ліцензія інтегрована у середовище електронного навчання ATutor).

СТРУКТУРА КУРСУ

Лекційний курс

Годин
ОФЗО ЗФО

Тема 1. Специфіка та особливості курсу «Основи педагогіки і психології вищої школи»

1. Предмет, завдання, основні функції, категорії та структура педагогіки та психології у вищій школі.
2. Технологія наукової діяльності. Звітність з наукових досліджень.
3. Методологія педагогіки та психології вищої школи, її рівні. Підходи до вивчення педагогічних явищ і процесів.
4. Основні аспекти підготовки і видання навчально-методичних праць для здобувачів освіти.

2 0,5

Тема 2. Особливості функціонування вищої освіти в Україні

1. Вища освіта України у довоєнний період.
2. Публічна політика у сфері вищої освіти після 24 лютого 2022 р..
 - а)Першочергові рішення органів влади, спрямовані на підтримку системи вищої освіти в нових умовах.
 - б)Спрощення або зупинення окремих процедур у сфері вищої освіти.
3. Втрати системи вищої освіти через пандемію COVID-19 та війну.
 - а)Втрати освіти і COVID-19.
 - б) Українські ЗВО під час пандемії.
4. Реакція міжнародної спільноти на початок повномасштабного вторгнення рф в Україну.
5. Допомога українським здобувачам освіти і науковцям у рамках грантових програм ЄС.

2 1

Тема 3. Виклики сьогодення

1. «Brain drain».
2. Іноземні студенти в Україні
3. Досвід, виклики і напрями підтримки переміщених закладів освіти
 - а) 2014 рік: перший досвід переміщення університетів
 - б) Доступ до вищої освіти для молоді з тимчасово окупованих територій
 - в) Релокація університетів — 2022: більший масштаб, менша визначеність.
4. Виховання патріотизму у практиці вищої школи.

2 -

Тема 4. Реформування системи вищої освіти України

1. Сучасна парадигма освіти в Україні.
2. Сутність Болонського процесу. Мета та основні положення Болонської декларації.
3. Основні заходи із входження України у ЄПВО.
4. Підвищення педагогічної майстерності та самоосвіти в рамках неформальної та інформальної освіти в тому числі на основі он-лайн платформ (Coursera, Udemy, Fiverr Learn, edX. Udemy тощо).
5. Аналіз проблем, пов'язаних із приєднанням України до Болонського процесу.

2 1

Тема 5. Процес навчання у вищій школі

- 1.Сутність поняття “дидактика вищої школи”. Основні дидактичні концепції.
2. Поняття про процес навчання.

Теми занять, короткий зміст

3. Психологічний та педагогічний аспекти засвоєння здобувачами освіти знань.	2	0,5-
4. Навчальний план, навчальна програма, їх структура. Основні соціально-педагогічні закономірності вузівського навчального процесу.		
5. Основні системи оцінювання знань.		
Тема 6. Форми організації навчання у вищій школі		
1. Сутність і класифікація форм організації навчання, їх психологічне підґрунтя.		
2. Лекція у вищій школі як провідна форма організації навчання і як основний вид навчальних занять.		
3. Інші форми організації навчання. Консультація як форма організації навчальної діяльності.	2	0,5
4. Сучасні засоби, методи та технології організації і проведення навчальних занять (методи проблемно-розвиваючого навчання, інтерактивні методи навчання тощо).		
5. Організаційні форми навчання (колективне та інтегративне).		
6. Орієнтація педагогічної взаємодії (позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці тощо).		
Тема 7. Здобувач освіти як суб'єкт педагогічного процесу		
1. Соціально-психологічні особливості юнацького віку.		
а) Урахування типологічних особливостей здобувачів освіти у навчально-виховному процесі вищого навчального закладу.		
б) Урахування особливостей характеру та інші прояви індивідуально-психологічних особливостей.	2	-
в) Урахування ґендерних особливостей здобувачів освіти.		
2. Типологізація здобувачів освітита її урахування в навчально-виховному процесі.		
3. Суперечливості та кризи юнацького віку.		
4. Адаптація здобувачів освіти до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності.		
Тема 8. Психолого-педагогічні особливості професійної діяльності викладача у вищій школі		
1. Особливості педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу.		
2. Основні напрями діяльності викладача вищого навчального закладу.		
3. Психолого-педагогічна структура діяльності викладача вищого навчального закладу.	2	-
4. Вимоги до особистості викладача вищого навчального закладу.		
5. Професійні та особистісні якості викладача. Саморозвиток та самовдосконалення.		
6. Професійні деформації в педагогічній діяльності.		
7. Типологія викладачів.		
Тема 9. Педагогічна культура викладача вищої школи		
1. Поняття педагогічної культури.		
2. Складові педагогічної культури.		
3. Комунікативна культура викладача.	2	-
4. Лекторська майстерність викладача.		
5. Критичне мислення в педагогічній діяльності.		
5. Педагогічний імідж.		
6. Академічна доброчесність.		
Тема 10. Психологія групи здобувачів освіти		
1. Психологічні особливості групи здобувачів освіти та її структура		
2. Розвиток групи, характеристика колективу здобувачів освіти.		

Практичні заняття (теми)	Годин	
	ОФЗО	ЗФЗО
Тема 1. Специфіка та особливості курсу «Основи педагогіки і психології вищої школи»	2	-
Тема 2. Основи наукових досліджень	2	0,5
Тема 3. Історія становлення вищої освіти	2	-
Тема 4. Українська вища освіта під час війни	2	1
Тема 5. Модернізація процесу навчання у ЗВО в умовах формування суспільства знань.	2	-
Тема 6. Особливості інноваційних дидактичних систем.	2	-
Тема 7. Інформаційні технології навчання.	2	-
Тема 8. Здобувач освіти як суб'єкт педагогічного процесу .	2	0,5
Тема 9. Мотивація навчання. Особистісне та професійне самовдосконалення.	2	1
Тема 10. Сучасні вимоги до викладача вищої школи.	2	-

Тема 11. Психологія групи здобувачів освіти.	2	-
Тема 12. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення.	2	0,5
РАЗОМ:	24	4

ІНШІ ВИДИ РОБІТ

ОПРАЦЮВАННЯ ОКРЕМИХ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВІНОСЯТЬСЯ НА ЛЕКЦІЇ (обговорення результатів самостійної роботи на практичних заняттях):

Тема 1. Основи наукових досліджень

1. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень. 2. Процедури апробації та впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес.
3. Етика наукових досліджень.

Тема 2. Історія становлення вищої освіти

1. Виникнення та розвиток вітчизняної вищої освіти. Історія ТНТУ ім. І. Пулюя.
2. Системи вищої освіти в зарубіжних країнах: США, Великобританії, Німеччині, Франції та ін.
3. Інноваційні освітні технології вищої школи в освітніх закладах на території країн ЄС та ОСЕР.

Тема 3. Українська вища освіта під час війни

1. Методи формування в педагогічній діяльності вищої школи поваги до вітчизняних духовних та культурних цінностей.
2. Способи збереження характерних особливостей вітчизняної педагогіки.
3. Виховання патріотизму, здатності до захисту інтересів громади та народу в цілому у контексті збройної агресії росії проти України..

Тема 4. Модернізація процесу навчання у ЗВО в умовах формування суспільства знань

1. Світовий та український досвід медіаосвіти.
2. Використання дистанційних технологій навчання (системи ATutor, Moodle, Zoom та ін.).
3. Педагогічна інноватика та педагогічна інвентика.

Тема 5. Особливості інноваційних дидактичних систем (обговорення на практичному занятті)

1. Основні принципи оновлення дидактичних систем.
2. Особливості е-дидактики.
3. Педагогічний коворкінг.

Тема 6. Інформаційні технології навчання

1. Інформатизація освіти.
2. Інтерактивна дошка у вищій школі.
3. Розробка інтерактивних матеріалів в Easy Interactive Tools.
4. Розробка навчальних матеріалів в Smart Notebook.
5. Інформаційні технології в контролі знань.

Тема 7. Здобувач освіти як суб'єкт педагогічного процесу

1. Права та обов'язки здобувачів освіти у вищій школі.
2. Ознаки, компоненти та критерії сформованості освітньої та соціальної суб'єктності здобувачів вищої освіти.
3. Формування професійної суб'єктності в умовах навчання у закладах вищої освіти.

Теми, короткий зміст

Тема 8. Мотивація навчання. Особистісне та професійне самовдосконалення (обговорення на практичному занятті)

1. Сучасні інноваційні підходи у мотивуванні здобувачів освіти до отримання нових знань та розкриття особистісного потенціалу.
2. Зарубіжний досвід мотивації студентів у провідних ЗВО.
3. Стратегії та процедури розвитку критичного мислення для розв'язування освітніх задач та самовдосконалення.

Тема 9. Сучасні вимоги до викладача вищої школи

1. Шляхи формування нового педагогічного мислення.
2. Нові ролі та функції викладача вищої школи в сучасних умовах
3. Актуальні проблеми професійної діяльності викладача вищої школи

Тема 10. Психологія групи здобувачів освіти

1. Закономірності функціонуванні малих груп.
2. Робота куратора академічної групи.
3. Способи формування позитивного соціально-психологічного клімату в групі здобувачів освіти.

Тема 11. Наукова організація праці викладача як чинник його професійного самовдосконалення 1. Особливості організації праці наукових і науково-педагогічних працівників в умовах реформування законодавства про наукову і науково-технічну діяльність та про вищу освіту

2. Практичні лайфхаки тайм-менеджменту і рекомендації щодо їх використання в педагогічній діяльності.

Інформаційні джерела для вивчення курсу

Навчально-методичне забезпечення:

1. Електронний навчальний курс «Основи педагогіки та психології вищої школи» (ID 6428).

Основи педагогіки та психології вищої школи. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Упорядник: Горішна О.М., Криськов А.А.. Тернопіль, 2025р.

Основи педагогіки та психології вищої школи. Методичні рекомендації до практичних занять для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Упорядник: Горішна О.М. Криськов А.А. Тернопіль, 2025р.

Основи педагогіки та психології вищої школи. Опорний конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Упорядник: Габрусєва Н.В. / Пробне видання. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2023. – 156 с.

2. Матеріали міжнародних науково-педагогічних стажувань:

– International scientific and pedagogical internship, "DIGITAL FUTURE: BLENDED LEARNING" DigIn.Net 2, DAAD , May 4, 2022 - June 10, 2022;

– International scientific and pedagogical internship, V International Scientific Congress «Society of Ambient Intelligence».

3. Публікації:

- Horishna, O. (2026). Humanistic Strategies for Modernising Higher Education: A Model for Integrating Ethics and Innovation. Ianna Journal of Interdisciplinary Studies , 8(2), 75–90.

Retrieved from <https://iannajournalofinterdisciplinarystudies.com/index.php/1/article/view/1512>

- Горішна О., Вітик І. Гуманістичні орієнтири нормативного регулювання документо-інформаційних комунікацій в університеті. Вища освіта України. 2026. № 1(100). С. 138-148. DOI: 10.32782/NPU-VOU.2026.1(100).17.

- Горішна О. М. Соціальний контекст та структурно-змістові характеристики гуманістичної компетентності менеджерів вищої освіти. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2026. Вип. 21. С. 108–115. DOI: 10.59694/ped_sciences.2026.21.108

- Горішна О., Потіха О. Гуманістичний вимір етичного наративу в інформаційному полі соціальних комунікацій. Соціально-економічні проблеми і держава. 2026. Вип. 1 (34). С. 111-119. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2026/26homosc.pdf>

- Litynska, V. ., Soroka, O., Romanovska, L. ., Kravchyna, T., Bryndikov, Y., & Horishna, O. (2025). Managing the Motivational Environment as Tool for Stimulating Rapid Career Growth of Employees. Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala, 17(4), 315-342. <https://doi.org/10.18662/rrem/17.4/105>

- Moskalenko, A., Kubitskyi, S., Horishna, O., Slyusarenko, N., & Vorovka, M. (2025). Formação de líderes educativos: uma perspectiva comparativa das práticas à escala ucraniana e mundial. Revista on Line De Política E Gestão Educacional, 29(esp1), e025036. <https://doi.org/10.22633/rpge.v29iesp1.20471>

– Горішна, О. М. Трансформація гуманістичних ідей у нормативному полі вітчизняної освіти / О. М. Горішна // Наукові записки [Укр. держ. університету імені Михайла Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України, УДУ імені Михайла Драгоманова ; упор. Л. Л. Макаренко. – Київ : Видавничий дім "Гельветика", 2025. – Вип. CLXII (162). – С. 104–114.

– HORISHNA, O., & PALASIUK, M. (2024). Генезис розвитку гуманістичних ідей у філософських та соціальних концепціях. Філософія та політологія в контексті сучасної культури, 16(2), 28-35. <https://doi.org/10.15421/352443>

– Горішна, О. М., & Боднар, О. С. (2025). Основні аспекти розвитку гуманістичного управління освітнім процесом у контексті трендів сучасного менеджменту. Імідж сучасного педагога, (4(223), 12–17. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-4\(223\)-12-17](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2025-4(223)-12-17)

– HORISHNA, O. (2025). Individual strokes and trends of humanistic development education paradigms in the context of changing the management vector. Dnipro Academy of Continuing Education Herald. Series: Public Management and Administration, 1(1), 20-29. <https://doi.org/10.54891/2786-698X-2025-1-2>

– Bodnar O., Boyko M., Horishna O., Naumchuk V. Conceptual essence of change of management models in the educational environment: theory and practice. Applied Linguistics Research

- Journal. 2021; 5(8): p.26-35. 10.14744/alrj.2021.75547. URL: <https://alrjournal.com/jvi.aspx?un=ALRJ-75547&volume>
- Horishna O. Scientific foundations of modern pedagogy: collective monograph / Bets I., Bets Yu., Filippov M., etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2020. 146 p. Available at : DOI : 10.46299/iscg.2020.MONO.PED.II. URL: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/8145/Monograph.pdf>
- Bodnar O., Horishna O. Modern Determinants of Change Management in the System of General Secondary Education in Ukraine. *Eruditio et Arts*. 2/2023 (7): p.145-164. URL: [http://eruditioetars.ans-ns.edu.pl/\(Rectification\).](http://eruditioetars.ans-ns.edu.pl/(Rectification).) <http://eruditioetars.ans-ns.edu.pl/images/czasopismo/2024/wstep.pdf>
- Боднар О., Горішна О. Сутність та взаємозв'язок основних понять теорії управління змінами в освіті у філософсько-соціальному аспекті. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Педагогіка». 2020. Випуск 8 (15). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/191>.
- Горішна О. Особливості класифікацій змін в освітньому процесі. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2021. Вип. 2 (46). С. 259-267.
- Горішна О. Алгоритм управління змінами в освітньому процесі закладу загальної середньої освіти. Імідж сучасного педагога. 2021. 2 (197). С. 5–11. URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-2\(197\)-5-11](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-2(197)-5-11).
- Горішна О. Модель управління змінами в закладі середньої освіти. Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Педагогіка. 2022. 13 (25). URL: [https://doi.org/10.33296/2707-0255-13\(25\)-18](https://doi.org/10.33296/2707-0255-13(25)-18).
- Боднар О. Горішна О. Механізми подолання опору змінам у закладах загальної середньої освіти. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка. 2020. № 2. С. 180-189.
- Боднар О., Горішна О. Функції управління закладом загальної середньої освіти в умовах змін. Імідж сучасного педагога. 2021. (6 (201). С. 5–10. URL: [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-6\(201\)-5-10](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2021-6(201)-5-10)

6. Рекомендована література:

Базова

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи : нав.-мет. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
2. Лебедик Л. В., Стрельніков В. Ю., Стрельніков М. В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін : навчально-методичний посібник. Полтава : АСМІ, 2020. 303 с.
3. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи. Житомир: Житомирський державний університет, 2023. 250 с.
4. Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи : нав.-мет. посіб. Київ. 2020. 178 с.
5. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
6. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с. <https://dspace.univd.edu.ua/items/43974a8b-0d34-40a5-bcab-469081d03ac>
7. Пшенична О.С. Інформаційні технології у вищій школі: методичні рекомендації до лабораторних занять для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Комп'ютерні науки», освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 98 с.
8. Сисоева С. О. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ: Академія, 2022. 280 с.
9. Abulhassan A., Roberts E. P.L. Exploring the impact of an NSERC CREATE program on job readiness among science and engineering graduate students and postdoctoral fellows. *Education for Chemical Engineers*. Vol. 36, 2021, P. 176-189. <https://doi.org/10.1016/j.ece.2021.06.002>.
10. Afcha S., García-Quevedo J., Mas-Verdú F. Gaining or losing PhDs: What are the effects on firms' linkages with universities? *Technological Forecasting and Social Change*. Vol.186, Part A, 2023, 122211. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2022.122211>.
11. Basit T. N. "It was a life enhancing activity": the academic habitus of PhD students. Eds: R. J. Tierney, F. Rizvi, K. Ercikan. *International Encyclopedia of Education (Fourth Edition)*. Elsevier, 2023, P. 429-437. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-818630-5.02069-8>.
12. Bernhard I., Olsson A. K. One foot in academia and one in work-life – the case of Swedish industrial PhD students, <https://doi.org/10.1016/j.jempfin.2023.01.003>.

Допоміжна

1. Вітвицька С. С., Андрійчук Н. М. Основи педагогіки вищої школи : підручник / Fundamentals of Higher School Pedagogy (2-ге вид., переробл. і доп.). — Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І.

Франка, 2019

Педагогіка та психологія вищої школи : навч.-метод. посібник / Тюріна В.О. та ін. Харків: НФаУ, 2019. 248 с.

2.Староста В. І. Педагогіка та психологія вищої школи : навчально-методичний посібник для студентів. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2021. — 68 с

3. Bishop G., Johnston A., Hemmings M. Jazzing up the classroom: Reflections on developing a critical pedagogy in M level teaching. The International Journal of Management Education. Vol. 20, Iss. 2, 2022, 100644. <https://doi.org/10.1016/j.ijme.2022.100644>.

4. Borrero N., Naidoo J. Teachers living the curriculum: culturally relevant pedagogy and action research. Eds.: R. J. Tierney, F. Rizvi, K. Ercikan. International Encyclopedia of Education (Fourth Edition). Elsevier, 2023, P. 357-362. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-818630-5.03063-3>.

5. Chigbu B. I., Ngwevu V., Jojo A. The effectiveness of innovative pedagogy in the industry 4.0: Educational ecosystem perspective. Social Sciences & Humanities Open. Vol. 7, Iss. 1, 2023, 100419. <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100419>.

6. International Encyclopedia of Education (Fourth Edition), Elsevier, 2023, P. 132-141. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-818630-5.03022-0>.

7. Tzirides A. O., Kalantzis M., Cope B. Inclusive pedagogies, new learning, new times. Eds.: R. J. Tierney, F. Rizvi, K. Ercikan. International Encyclopedia of Education (Fourth Edition). Elsevier, 2023. P. 68-75. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-818630-5.12064-0>.

Інформаційні ресурси:

1. Національний Темпус-офіс в Україні. URL: <http://tempus.org.ua/uk/vyshha-osvita-ta-bolonskyj-proces.html>

2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>.

3. Офіційний сайт ЮНЕСКО. URL: <https://www.unesco.org/en>

Нормативно-правова база:

Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змін. і допов.). Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 37–38. – Ст. 2004.

Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII (зі змін. і допов.). Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 38–39. – Ст. 380.

Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 року № 848-VIII.

Про академічну доброчесність : Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4742-20> (дата звернення: 31.08.2026).

Політики курсу

Політика контролю	Використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування; тестування; виконання індивідуальних завдань та презентацій; оцінювання результатів виконаних самостійних робіт; бесіди та обговорення проблемних питань; дискусії; індивідуальні консультації; кваліфікаційний іспит.
Політика щодо консультування	Консультації при вивченні дисципліни проводяться згідно затвердженого на кафедрі . Консультування передбачено як очно ,так і з використанням ресурсів електронного навчального курсу у середовищі електронного навчання університету.
Політика щодо перескладання	Аспірант має право на повторне складання модульного контролю з метою підвищення рейтингу протягом тижня після складання модульного контролю за графіком. Перескладання кваліфікаційного іспиту відбувається в терміни, визначені графіком освітнього процесу. Здобувач ВО має право на зарахування результатів навчання здобутих у неформальній чи інформальній освіті.
Політика щодо академічної доброчесності	При складанні усіх видів контролю у середовищі електронного навчання завжди активується система розпізнавання особи, що складає контроль. Усі практичні роботи у ЕНК перевіряються вбудованою системою Антиплагіат. При складанні усіх форм контролю забороняється списування, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.

Політика щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освітнього процесу. За наявності поважних причин (наприклад, хвороба, особливі потреби, відрядження, сімейні обставини, участь у програмах академічної мобільності тощо) навчання може здійснюватися за індивідуальним графіком, погодженим з завідувачем відділу аспірантури та докторантури.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів, які отримують аспіранти за курс

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль		Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота			Теоретичний курс	Практичне завдання	100
Теоретичний курс (тестування)	Практична робота		Теоретичний курс (тестування)	Практична робота				
15	30		10	20		10	15	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів			
Тема 1	Практичне заняття №1-2	10	Тема 7	Практичне заняття №8-9	5			
Тема 2-4	Практичне заняття №3-5	10	Тема 8-9	Практичне заняття № 10	5			
Тема 5-6	Практичне заняття №6-7	10	Тема 10-11	Практичне заняття №11	5			
			Тема 12	Практичне заняття №12	5			

Розподіл оцінок		
Сума балів за навчальну діяльність	Шкала ECTS	Оцінка за національною шкалою, екзамен
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
75-81	C	Добре
67-74	D	Задовільно
60-66	E	Задовільно
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Затверджено рішенням кафедри ІС, протокол №1 від «28» серпня 2026 року. ПОГОДЖЕНО Гарант освітньої програми доктор філософії (PhD), доцент кафедри КТ Ірина ДІДИЧ		